

استراتژی کلان هلدینگ «توسعه معادن و فلزات» اعلام شد:

توازن در زنجیره فولاد، تکمیل زنجیره ارزش و بهینه‌سازی پورتفو

دکتر محمدحسین قائمی‌راد، معاون برنامه‌ریزی، بودجه و نظارت بر امور شرکت‌های هلدینگ توسعه معادن و فلزات، در بخش اول این گفت‌وگو به تشریح استراتژی کلان این هلدینگ پرداخت. مأموریت اصلی، توسعه بخش معدن کشور از طریق سرمایه‌گذاری تخصصی در تمام حلقه‌های زنجیره ارزش معادن و صنایع معدنی با تمرکز بر سه محور «تکمیل زنجیره ارزش»، «برقراری توازن در زنجیره فولاد» و «بهینه‌سازی پورتفو سرمایه‌گذاری» اعلام شد.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، دکتر محمدحسین قائمی‌راد، معاون برنامه‌ریزی، بودجه و نظارت بر امور شرکت‌های هلدینگ توسعه معادن و فلزات، در بخش اول این گفت‌وگو به تشریح استراتژی کلان این هلدینگ پرداخت. مأموریت اصلی، توسعه بخش معدن کشور از طریق سرمایه‌گذاری تخصصی در تمام حلقه‌های زنجیره ارزش معادن و صنایع معدنی با تمرکز بر سه محور «تکمیل زنجیره ارزش»، «برقراری توازن در زنجیره فولاد» و «بهینه‌سازی پورتفو سرمایه‌گذاری» اعلام شد.

وی مراحل اجرایی این راهبرد را در قالب توسعه بالادست (اکتشاف)، پایین‌دست (پروژه‌های کلید فولاد) و زیرساخت‌ها (انرژی و حمل‌ونقل) برشمرد. همچنین تأکید شد که این هلدینگ با وجود تأثیرپذیری از تغییرات بازار جهانی، رویکردی بلندمدت و پایدار دارد و بر حفظ ارزش پورتفو و توسعه بخش معدن متمرکز است، نه نوسانات کوتاه‌مدت بازار. معیارهای اقتصادی ارزیابی پروژه‌ها (مانند NPV و IRR) و روش‌های مدیریت ریسک و همچنین چارچوب تعادل‌بخشی بین پروژه‌های کوتاه‌مدت سودآور و بلندمدت استراتژیک و مدل‌های متنوع تأمین مالی از دیگر محورهای اصلی این مصاحبه بود.

لینک بخش اول مصاحبه

معاون برنامه‌ریزی، بودجه و نظارت بر امور شرکت‌های هلدینگ توسعه معادن و فلزات، در بخش دوم گفت‌وگوی تفصیلی خود، به تشریح اقدامات عملیاتی، بهره‌وری معادن، استفاده از فناوری‌های نوین و نحوه مدیریت ریسک و محیط زیست پرداخت. در این بخش، جزئیات سازوکارهای هم‌افزایی بین شرکت‌های تابعه، افزایش بهره‌وری در استخراج و فرآوری، و پیاده‌سازی تکنولوژی‌های نوین مورد بررسی قرار گرفته است.

دکتر قائمی‌راد در ابتدا در پاسخ به این پرسش که چگونه از موازی‌کاری و فعالیت‌های جزیره‌ای در میان شرکت‌های زیرمجموعه جلوگیری می‌شود، توضیح داد: زمانی که صحبت از مجموعه بزرگی مانند هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات می‌کنیم، در واقع به شبکه‌ای از شرکت‌ها اشاره داریم که هرکدام در بخش خاصی از زنجیره معدن و صنایع معدنی نقش آفرینی می‌کنند. اصرار ما این است که این فعالیت‌ها نه به صورت جزیره‌ای، بلکه در قالب یک نقشه راه واحد پیش برود.

برای مثال، شرکت معدنی و صنعتی صابون به‌عنوان بازوی اصلی ما در حوزه تأمین سنگ‌آهن و گندله، خروجی خود را مستقیماً در اختیار شرکت‌های فولادی گروه مثل فولاد کردستان یا آرتاویل قرار می‌دهد؛ این جریان مشخص مواد اولیه باعث کاهش هزینه‌ها و جلوگیری از وابستگی به بازارهای پرنوسان خارجی می‌شود. همچنین، در بخش اکتشاف نیز شرکت اکتشاف تجلی صبا، شرکت یاقوت توسعه معادن و شرکت پایا به‌طور تخصصی مأموریت دارند تا پهنه‌های معدنی جدید را شناسایی و ذخایر آینده گروه را تضمین کند. ارتباط نزدیک این شرکت با صابون باعث می‌شود اکتشافات صرفاً روی کاغذ نماند و بلافاصله به چرخه بهره‌برداری بیاید.

از سوی دیگر، موضوع زیرساخت انرژی را هم با نگاه هم‌افزایی دنبال کرده‌ایم. ایجاد شرکت «پویا انرژی» با هدف ساخت نیروگاه‌های اختصاصی مانند نیروگاه سمنان، دقیقاً برای همین است.

سازوکار این هماهنگی، تلفیقی است از جلسات منظم نظارتی، کمیته سرمایه‌گذاری، برنامه‌ریزی‌های مشترک و همکاری و هماهنگی ارکان مختلف هلدینگ. هر پروژه پیش از شروع، از منظر هم‌پوشانی با فعالیت‌های دیگر بررسی می‌شود و نقش هر شرکت در تحقق اهداف کلان مشخص است. این رویکرد، علاوه بر جلوگیری از اتلاف منابع، باعث می‌شود ارزش کل گروه بیش از مجموع اجزای آن باشد؛ درست همان چیزی که از یک هلدینگ سرمایه‌گذاری انتظار می‌رود.

معاون برنامه‌ریزی «ومعادن» در خصوص و نظارت بر بهره‌برداری معادن و استفاده از فناوری‌های نوین برای تصمیم‌گیری‌ها، اظهار داشت: هلدینگ مستقیماً بهره‌برداری از معادن را بر عهده ندارد، بلکه بر عملکرد شرکت‌های تابعه نظارت می‌کند. سیستم‌های نظارتی ما ترکیبی از کنترل‌های میدانی و بررسی همه‌جانبه عملکرد سه‌ماهه شرکت‌ها است که این فرآیند شامل بررسی استراتژی بلندمدت، تصویب بودجه سالانه و نظارت بر عملکرد بودجه به صورت هر سه ماه یکبار است.

فناوری‌های نو مسیر سرمایه‌گذاری معدنی را ترسیم می‌کنند

دکتر قائمی‌راد در پاسخ به اینکه آیا از مدل‌های پیش‌بینی قیمت یا هوش مصنوعی در تصمیم‌گیری‌های تولید و فروش استفاده می‌کنید؟، بیان کرد: هلدینگ ما به‌عنوان مجموعه‌ای تخصصی در حوزه سرمایه‌گذاری بخش معدن و صنایع معدنی، مستقیماً در فرآیند تولید یا فروش محصولاتی مانند

سنگ آهن و فولاد فعالیت ندارد، بلکه مأموریت اصلی اش مدیریت هوشمندانه سبد سرمایه‌گذاری است؛ پورتفوی از سهام شرکت‌های بزرگ معدنی کشور همچون گل‌گهر، چادرمو و صبانور و ...؛ که خودشان تولیدکننده و فروشنده هستند، جزئی از پورتفوی سرمایه‌گذاری ما محسوب می‌شوند بنابراین، ما به جای «تصمیم‌گیری برای تولید و فروش»، از ابزارهای پیشرفته برای «تصمیم‌گیری در خصوص سرمایه‌گذاری» استفاده می‌کنیم.

همچنین ما به طور مستمر عملکرد شرکت‌های تابعه را نه تنها از منظر مالی، بلکه از جنبه‌های عملیاتی نیز رصد می‌کنیم. ابزارهای تحلیلی به ما کمک می‌کنند تا با مقایسه شاخص‌های کلیدی عملکرد آن‌ها با استانداردهای جهانی و رقبا، نقاط ضعف و قوت را شناسایی کرده و راهکارهای استراتژیک برای بهبود عملکرد را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

بهره‌وری، کلید رقابت‌پذیری در معدنکاری نوین

معاون برنامه‌ریزی هلدینگ «ومعدن» در پاسخ به اینکه چه اقدامات مشخصی برای افزایش بهره‌وری در استخراج و فراوری انجام داده‌اید و چه KPI هایی پایش می‌کنید؟، گفت: افزایش بهره‌وری در استخراج و فراوری مواد معدنی دیگر یک انتخاب نیست؛ ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای بقا و رقابت در صنعت معدن است. فشار هزینه‌ها، محدودیت منابع طبیعی، دغدغه‌های زیست‌محیطی و انتظار سهامداران باعث شده تا همه فعالیت‌ها با بالاترین کارایی و کمترین اتلاف منابع انجام شود.

در بخش استخراج، اقداماتی مانند بهبود الگوی حفاری و انفجار، استفاده از سیستم‌های نوین مدیریت ناوگان، دیجیتالی‌سازی فرآیند بارگیری و حمل و کنترل دقیق هزینه‌های عملیاتی در حال اجراست. در بخش فرآوری نیز بهینه‌سازی مدارهای خردایش و فلو تاسیون، پایش آنلاین متغیرهای کلیدی و بازیافت عناصر جانبی از جریان‌های باطله نقش مهمی در افزایش نرخ بازیابی و ارزش افزوده ایفا می‌کند.

در کنار این اقدامات، توجه ویژه‌ای به کاهش مصرف انرژی و آب و به‌کارگیری فناوری‌های نوین سازگار با محیط زیست داریم تا ضمن افزایش بهره‌وری، استانداردهای جهانی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی را نیز رعایت کنیم.

این برنامه‌ها تنها در حد ایده باقی نمانده‌اند؛ از طریق شرکت‌های زیرمجموعه و همکاری با مشاوران و پیمانکاران تخصصی، اجرای آن‌ها در حال پیگیری است.

افزایش ذخایر سنگ آهن در مجموعه معدن صبانور، فرصت تازه‌ای برای توسعه بهره‌برداری و ارتقای راندمان ایجاد کرده است. همچنین در شرق کشور، پروژه بزرگ معدن مس جانجا در مرحله آماده‌سازی و احداث کارخانه قرار دارد.

هدف ما این است که در این دو مجموعه مهم، با همکاری سهامداران و استفاده از دانش فنی و مدیریتی، شاخص‌های بهره‌وری را به‌طور ملموس ارتقا داده و جایگاه شرکت را در صنعت معدنکاری کشور تثبیت کنیم.

فناوری‌های نوین معدنی؛ از ایده تا اجرا

وی در پایان در پاسخ به اینکه سیاست شما در انتخاب و پیاده‌سازی تکنولوژی‌های نوین معدنی چیست؟، گفت: سیاست ما در زمینه انتخاب و پیاده‌سازی فناوری‌های نوین معدنی، بر پایه عقلانیت اقتصادی، کارآمدی عملیاتی و مسئولیت‌پذیری زیست‌محیطی استوار است. با این حال، می‌دانیم که تحقق این هدف در شرایط فعلی کشور با چالش‌هایی همراه است. ، از جمله مهم‌ترین چالش‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

محدودیت‌های ارزی و مالی که دسترسی به فناوری‌های پیشرفته و تجهیزات نوین را دشوار می‌سازد.

موانع ناشی از تحریم‌ها که انتقال دانش فنی، همکاری‌های بین‌المللی و خرید قطعات و نرم‌افزارهای تخصصی را با مشکل مواجه می‌کند.

کمبود زیرساخت‌های پایه‌ای در برخی مناطق معدنی، شامل آب، انرژی و حمل‌ونقل.

ضعف در نظام پژوهش و بومی‌سازی که موجب می‌شود چرخه تحقیق تا تجاری‌سازی فناوری کند و پراکنده باشد.

ریسک‌های زیست‌محیطی و اجتماعی که در صورت بی‌توجهی می‌تواند مقاومت محلی و هزینه‌های اضافی ایجاد کند.

با وجود این چالش‌ها، مسیر ما روشن است: پایش مداوم فناوری‌های نو، اجرای مرحله‌ای و پایلوت‌محور طرح‌ها، و اتکا به شبکه‌ای از شرکت‌های زیرمجموعه، مشاوران و پیمانکاران تخصصی.

هدف نهایی ما این است که علی‌رغم محدودیت‌ها، مسیر ورود فناوری‌های نوین معدنی را هموار کنیم و با ارتقای بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها و رعایت الزامات محیط زیستی، جایگاه شرکت را در سطح ملی و منطقه‌ای ارتقا دهیم.